

1

„Revizija Novog i Globalnog pristupa - pogled prijavljenog tela“

Beograd, 25. februar 2010. godine

Leon Kos, mr. sc.

SIQ – Slovenian Institute of Quality and Metrology
Slovenački institut za kvalitet i metrologiju

Contract no.: EuropeAid/125357/D/SER/YU - "Technical assistance to quality infrastructure institutions in Serbia"
Project financed by EU

2

Sadržaj:

ključne informacije iz dokumenata EZ „Odluka br. 768/2008/EZ“ o zajedničkom okviru za trgovanje proizvodima

- Poverenje u bezbednost proizvoda na tržištu Evropske zajednice
- Novi pristup (NA): efikasan okvir za tehničke propise EZ
- Proširenje NA na nova područja, proizvode, privredne grane
- Propisi kojima se harmonizuju uslovi za trgovanje u EU

Contract no.: EuropeAid/125357/D/SER/YU - "Technical assistance to quality infrastructure institutions in Serbia"
Project financed by EU

3

Odluka br. 768/2008/EZ

- Zajednički okvir za izradu propisa EZ
- Obaveze privrednih subjekata
- Postupci za ocenjivanje usaglašenosti
- Pravila za znak CE
- Zahtevi za tela za ocenjivanje usaglašenosti (CABs)
- Postupanje na tržištu EZ kad se pronađu proizvodi sa visokim rizikom

Contract no.: EuropeAid/125357/D/SER/YU - "Technical assistance to quality infrastructure institutions in Serbia"
Project financed by EU

4

Unutrašnje tržište EZ

Područje bez unutrašnjih granica u kome je slobodan protok:

- robe
- lica
- usluga
- kapitala

Contract no.: EuropeAid/125357/D/SER/YU - "Technical assistance to quality infrastructure institutions in Serbia"
Project financed by EU

5

Novi pristup – zaštita javnog interesa

- Bitni zahtevi
- Harmonizovani standardi
- Postupci ocenjivanja usaglašenosti: moduli – Globalni pristup
- EZ deklaracija o usaglašenosti
- Znak CE

Contract no.: EuropeAid/125357/D/SER/YU - "Technical assistance to quality infrastructure institutions in Serbia"
Project financed by EU

6

Privredni subjekti

- Uloga znaka CE (gentlemen agreement): bezbedan proizvod
  - Odgovornost (ključni akter: proizvođač)
  - Zaštita potrošača - korisnika
  - Ocenjivanje usaglašenosti proizvoda
  - Tržišni nadzor
- Obaveze: proizvođača, zastupnika, uvoznika, distributera**

Contract no.: EuropeAid/125357/D/SER/YU - "Technical assistance to quality infrastructure institutions in Serbia"
Project financed by EU

7

Usaglašenost proizvoda

- **Pretpostavka: Harmonizovani standardi**
- **Tehnička dokumentacija: dokazivanje usaglašenosti**
- **Zahtevi za EZ deklaraciju o usaglašenosti: obavezna struktura, jezik, odgovornost**
- **CE znak – garant bezbednosti proizvoda: pravila, broj NB, kazne**

Contract no.: EuropeAid/125357/D/SER/YU - "Technical assistance to quality infrastructure institutions in Serbia"
Project financed by EU

8

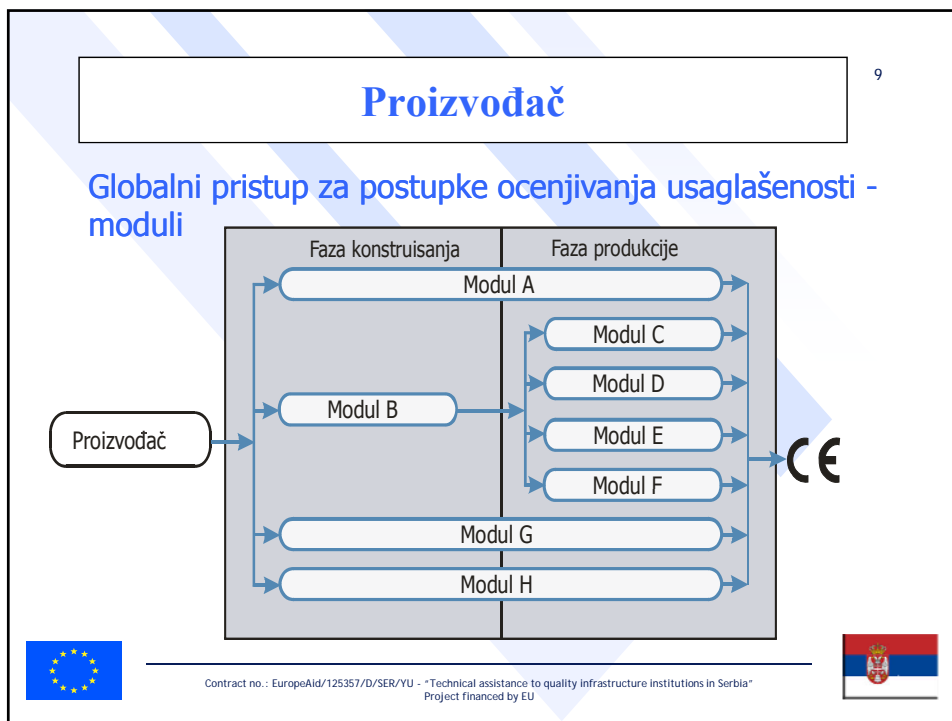
Postupci ocenjivanja usaglašenosti

- **Pregled modula (A-H)**
  - **Promene kod modula**
  - **Praktična primena modula**
- Dilema: poverenje u ispitivanje proizvoda ili u sistem obezbeđenja (garancije) kvaliteta?**

Contract no.: EuropeAid/125357/D/SER/YU - "Technical assistance to quality infrastructure institutions in Serbia"
Project financed by EU

10

Akreditacija kao bitno sredstvo proveravanja kompetentnosti tela za ocenjivanje usaglašenosti

- Ojačana uloga kod prijavljivanja
- Akreditacija kod nacionalnog akreditacionog tela
- Akreditacija kod inostranog akreditacionog tela

Ova odluka dopunjena je sistemom akreditacije Uredbom (EZ) br. 765/2008.

Praktična iskustva prijavljenog tela u vezi sa postupcima akreditacije: prednosti, preporuke, troškovi!

Contract no.: EuropeAid/125357/D/SER/YU - "Technical assistance to quality infrastructure institutions in Serbia"
Project financed by EU

11

Tela za ocenjivanje usaglašenosti - Prijavljena tela (NB)

- Prijavljivanje - ministarstva
- Zahtevi za tela,
- Poverenje u kompetentnost - akreditacija,
- Pod-ugovaranje poslova,
- Akreditovana interna tela: zahtevi,
moduli (A1, A2, C1, C2)

Contract no.: EuropeAid/125357/D/SER/YU - "Technical assistance to quality infrastructure institutions in Serbia"
Project financed by EU

12

Zahtevi za Prijavljena tela - NB

Legalni status	Osoblje	Znanje	Nepriistrasnost
Ispitne sposobnosti	Iskustvo	Osiguranje	Koordinacija
Akreditacija		Notifikacija	

Contract no.: EuropeAid/125357/D/SER/YU - "Technical assistance to quality infrastructure institutions in Serbia"
Project financed by EU

13

Kompetencija uz koordinaciju NBs

- Koordinacija i saradnja na nivou EZ - praktična iskustva
- Stalni nadzor nad radom tela - državni organi za prijavljivanje
- Razmena informacija
- Razmena praktičnih iskustava: vertikalni odbori (eksperti), horizontalni odbor (standardi, RfU)
- Preporuke za postupke NBs: Recommendations for Use (RfU)

Contract no.: EuropeAid/125357/D/SER/YU - "Technical assistance to quality infrastructure institutions in Serbia"
Project financed by EU

14

NBs – odlučivanje o prijavljivanju – kriterijumi

- Odlučivanje o prijavljivanju za izabranu direktivu (EZ propis)
- Analiza zahteva u izabrani direktivi: moduli, koji su predviđeni/propisani
- Provera resursa: znanje osoblja, dovoljna oprema
- Analiza potencijalnog tržišta: slobodna konkurencija svih NBs u EU
- Cene usluga
- Saradnja sa tržišnim nadzorom: laboratorijska ispitivanja

Važno: odluka na osnovu analize tržišta!

Contract no.: EuropeAid/125357/D/SER/YU - "Technical assistance to quality infrastructure institutions in Serbia"
Project financed by EU

15

Zaštitni postupci

- **Proizvod - visok rizik**
- **Postupak: nacionalni nivo, nivo EZ: komisija, članice.**
- **Postupak zaštitne klauzule: proizvod sa visokim rizikom**
- **Nadzor nad tržištem: preduzimanje mera**

Contract no.: EuropeAid/125357/D/SER/YU - "Technical assistance to quality infrastructure institutions in Serbia"
Project financed by EU

16

Rad NBs u praksi

- **Praktična iskustva u radu prijavljenog tela sa proizvođačima u pogledu ispitivanja proizvoda za CE znak i ocenjivanja**
- **Konsultantske usluge: strogo ograničene**
- **Tumačenje: direktiva, standarda, postupaka**
- **Specifične situacije kod malih i srednjih preduzeća: izbor postupka, modula**

Contract no.: EuropeAid/125357/D/SER/YU - "Technical assistance to quality infrastructure institutions in Serbia"
Project financed by EU

17

Saradnja svih aktera (stakeholders)

- **Bezbednost proizvoda: parcijalni interesi članova**
- **Praktična iskustva: Odbor za električnu bezbednost kod Ministarstva ekonomije**
- **Godišnji plan tržišnog nadzora: stabilno godišnje finansiranje**
- **Akcije: stalno poboljšanje stanja**

Contract no.: EuropeAid/125357/D/SER/YU - "Technical assistance to quality infrastructure institutions in Serbia"
Project financed by EU

18

Pitanje

Da li se poigravaju klijenti koji ne sarađuju sa akreditovanim telom za ocenjivanje usaglašenosti (sertifikovanje, laboratorijska ispitivanja) s vlastitom verodostojnošću?

Contract no.: EuropeAid/125357/D/SER/YU - "Technical assistance to quality infrastructure institutions in Serbia"
Project financed by EU

